

NORWEGIAN A1 – HIGHER LEVEL – PAPER 1
NORVEGIEN A1 – NIVEAU SUPÉRIEUR – ÉPREUVE 1
NORUEGO A1 – NIVEL SUPERIOR – PRUEBA 1

Monday 10 May 2004 (afternoon)

Lundi 10 mai 2004 (après-midi)

Lunes 10 de mayo de 2004 (tarde)

2 hours / 2 heures / 2 horas

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- The Bokmål version is followed by the Nynorsk version.
- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Choose either the Bokmål version or the Nynorsk version.
- Write a commentary on one passage only.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- La version en Bokmål est suivie de la version en Nynorsk.
- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Choisissez ou la version en Bokmål ou la version en Nynorsk.
- Rédigez un commentaire sur un seul des passages.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- La versión en Bokmål es seguida por la versión en Nynorsk.
- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Elija la versión en Bokmål o la versión en Nynorsk.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento.

NORWEGIAN A1 – BOKMÅL VERSION

NORVEGIEN A1 – VERSION EN BOKMÅL

NORUEGO A1 – VERSIÓN EN BOKMÅL

Skriv en kommentar til **en** av de følgende tekstene:

1. (a)

Jeg har det bra. I Norge.

Jeg har det jeg trenger og vel så det. Det er ingen ytre krefter som truer meg. Renta går litt opp og ned, men jeg føler ikke at det angår meg. Jeg har ikke lån. Jeg er ikke etablert. Ikke på den måten. Jeg leier en leilighet i hovedstaden. Billig og bra. Her om dagen så jeg på nyhetene at aksjekursene på noen timer hadde falt mer enn på mange år. I Norge og resten av verden. Jeg kunne se at børsmeaglerne svettet under armene. De lå over pultene sine og var fortvilte. De syntes alt var trist og leit. Nyhetsoppleseren sa det hadde vært en svart dag. Jeg merket ikke noe til det. Jeg svettet ikke mer enn vanlig. For meg hadde dagen vært helt fin. En fin dag.

10 [...]

Jeg vil gjøre noe for Norge.

Helst vil jeg oppdage noe. Det å oppdage står for meg som gloriøst og bra. Noen er født til å bygge, andre til å oppdage. Og siden jeg altså ikke har bygget stort annet enn en vegg, passer jeg kanskje til å oppdage. Jeg utelukker det ikke. Det kan jeg slå fast med det samme. Uten å ta munnen for full. Jeg utelukker det ikke. Men hva gjenstår å oppdage? Ikke Amerika. Definitivt ikke Amerika.

15 Vikingene, de toskene, oppdaget Amerika uten å skjønne at det var Amerika de hadde oppdaget. De kom litt ut av kurs og fant et sted på New Foundland som de syntes så greit ut. Der slo de seg ned i en kort periode. Bygde noen hus og hadde seg. Etter hvert dro de tilbake til Grønland og Island. Det foregikk mer der. Det var mer å ta seg til. Noen andre oppdaget Amerika 500 år senere. Vedkommende trodde han hadde kommet til India. Alle ville på død og liv til India.

Jeg kan ikke oppdage Amerika.

Noen har vært der allerede.

25 Noen har vært overalt.

Silkeveien. Kapp Det Gode Håp. Nordøstpassasjen. Sør-Amerika. Afrika. Mengder av land. Og Dr. Livingstone, I presume. Og Vasco Da Gama til India. Og Bering med sin lille stripe av vann mellom Nord-Amerika og Asia. Han kalte den opp etter seg selv, dansk som han var. Magellan. Lewis og Clark. Og Pytheas, den luringen, som seilte oppover kysten av Europa flere hundre år før Jesus ble født. Armstrong på månen. Amundsen med sin sydpol og sin nordvestpassasje. Og Nansen. Alltid Nansen. De var aldri inne på tanken å bremse litt. Holde litt igjen. Vi stopper her og lar de kommende generasjoner få litt av moroa. Nei. De kjørte på. Tar jeg den så tar jeg den.

Og hva sitter vi igjen med?

35 En verden som er oppdaget. Rett og slett. Det måtte jo skje før eller siden. Det var et spørsmål om tid. Verdens utstrekning er tross alt begrenset. Etter et visst antall år vil man ha kartlagt den. Det sier seg selv. Det har med folketall og teknisk utvikling å gjøre. Det kan sikkert beskrives i en formel.

Man har gjort det vanskelig for oss. For oss som ikke bygde Norge.

- 40 Jeg må ty til vitenskap for å bidra med noe nå. Eller kunst. Men jeg er ingen kunstner. Tankene mine er ikke spesielt originale. Jeg ser ikke sammenhenger og paralleller der folk flest bare ser vanlige ting. Jeg ser vanlige ting. Jeg føler meg ikke i stand til å kommentere noe som helst. Dessuten liker jeg å legge meg tidlig. Og jeg har ingen interesse av å provosere folk unødige. Folk har problemer nok allerede. Så det må bli
- 45 vitenskap. En vitenskapelig bragd. En tour de force¹. Det hadde vært det beste. Men selv innen vitenskapen er det ikke lett å se hva som gjenstår. Man vet ikke hva som gjenstår. Hvordan kan man vite det? Man kan ikke ha oversikt over hva man ikke vet. Vi må bare håpe på at heldige assosiasjoner kan bringe oss videre med tid og stunder. Og personlig er mitt eneste håp at jeg er disponert for slike assosiasjoner. Det vet jeg ikke om jeg er.
- 50 Foreløpig ser det tynt ut.

- Jeg ser på menneskenes liv her på jorden som et endeløst stykke gruppearbeid. Oppgaven, formulert i tidenes morgen, er som følger: Grei ut om det dere ser rundt dere. Finn ut hvordan dere på beste måte kan organisere dere og ta naturen i bruk. Beskriv, med deres egne ord, hvordan det er å være menneske. Ta rede på hvordan alt henger sammen og
- 55 hvorfor dere er her. Bruk den tiden dere trenger.

Erlend Loe: *L* (1999), utdrag

¹ tour de force – kraftanstrengelse, stor prestasjon

1. (b)

Vidde

	Reinmosens små blåseinstrument tonar kvelden inn For å høyre det må du bøye kne	30	Ennå hender det at vi stoggar Ennå hender det at vi høyrer ekko av eit rop
5	Vi er på veg bort alltid på veg bort Tei still, la lavet tale for lavet blir her *		Ennå vågar vi tru at denne milevide handfull av nesten rein luft dette bruspen 35 av gamaldags blånande tiltru aldri skal rivast bort av den avmektige kunnskapens utladning
10	Fram og attende: allting har sin bufardag ¹ Vi må stelle greitt etter oss før vi fer Andre skal kome når vi ikkje lenger kjem	40	aldri bli eit hylande støvgrann i den beinkvite sjokkvinden og alt liv som den siste saueskrotten bortslengd tikkande radioaktiv under bremmen av den nattsvarte soppen *
15	Vi må buhage ² sette i stand: alt som skal bli att når vi kverv *		Ennå fer vi her 45 Ennå jagar fjellvinden synene bort Ennå kjenner vi, gjennom alt årstidenes store klokke, eg høyrer deg du gamle tambaks-ur ³ som er
20	Nå har vi hardare steg set djupare spor utslag, fyllingar der fjellelets innvollar ligg lausrivne og opphopa		
25	Vi kan ro høgt over gamle støylar på botnen av eit nytt hav av kraft *		

Fra Paal Helge Haugen: *Vidde* (1991)

¹ bufardag – dag da en flytter hjem fra sætra

² buhage – yste og kinne på sætra (særlig siste ystinga før bufardagen)

³ tambaksur – ur av *tambak*: messing som ser ut som gull

NORWEGIAN A1 – NYNORSK VERSION
NORVEGIEN A1 – VERSION EN NYNORSK
NORUEGO A1 – VERSIÓN EN NYNORSK

Skriv ein kommentar til *ein* av dei følgjande tekstane:

1. (a)

Jeg har det bra. I Norge.

Jeg har det jeg trenger og vel så det. Det er ingen ytre krefter som truer meg. Renta går litt opp og ned, men jeg føler ikke at det angår meg. Jeg har ikke lån. Jeg er ikke etablert. Ikke på den måten. Jeg leier en leilighet i hovedstaden. Billig og bra. Her om dagen så jeg på nyhetene at aksjekursene på noen timer hadde falt mer enn på mange år. I Norge og resten av verden. Jeg kunne se at børsmeplerne svettet under armene. De lå over pultene sine og var fortvilte. De syntes alt var trist og leit. Nyhetsoppleseren sa det hadde vært en svart dag. Jeg merket ikke noe til det. Jeg svettet ikke mer enn vanlig. For meg hadde dagen vært helt fin. En fin dag.

10 [...]

Jeg vil gjøre noe for Norge.

Helst vil jeg oppdage noe. Det å oppdage står for meg som gloriøst og bra. Noen er født til å bygge, andre til å oppdage. Og siden jeg altså ikke har bygget stort annet enn en vegg, passer jeg kanskje til å oppdage. Jeg utelukker det ikke. Det kan jeg slå fast med det samme. Uten å ta munnen for full. Jeg utelukker det ikke. Men hva gjenstår å oppdage? Ikke Amerika. Definitivt ikke Amerika.

15 Vikingene, de toskene, oppdaget Amerika uten å skjønne at det var Amerika de hadde oppdaget. De kom litt ut av kurs og fant et sted på New Foundland som de syntes så greit ut. Der slo de seg ned i en kort periode. Bygde noen hus og hadde seg. Etter hvert dro de tilbake til Grønland og Island. Det foregikk mer der. Det var mer å ta seg til. Noen andre oppdaget Amerika 500 år senere. Vedkommende trodde han hadde kommet til India. Alle ville på død og liv til India.

Jeg kan ikke oppdage Amerika.

Noen har vært der allerede.

25 Noen har vært overalt.

Silkeveien. Kapp Det Gode Håp. Nordøstpassasjen. Sør-Amerika. Afrika. Mengder av land. Og Dr. Livingstone, I presume. Og Vasco Da Gama til India. Og Bering med sin lille stripe av vann mellom Nord-Amerika og Asia. Han kalte den opp etter seg selv, dansk som han var. Magellan. Lewis og Clark. Og Pytheas, den luringen, som seilte oppover kysten av Europa flere hundre år før Jesus ble født. Armstrong på månen. Amundsen med sin sydpol og sin nordvestpassasje. Og Nansen. Alltid Nansen. De var aldri inne på tanken å bremse litt. Holde litt igjen. Vi stopper her og lar de kommende generasjoner få litt av moroa. Nei. De kjørte på. Tar jeg den så tar jeg den.

Og hva sitter vi igjen med?

35 En verden som er oppdaget. Rett og slett. Det måtte jo skje før eller siden. Det var et spørsmål om tid. Verdens utstrekning er tross alt begrenset. Etter et visst antall år vil man ha kartlagt den. Det sier seg selv. Det har med folketall og teknisk utvikling å gjøre. Det kan sikkert beskrives i en formel.

Man har gjort det vanskelig for oss. For oss som ikke bygde Norge.

- 40 Jeg må ty til vitenskap for å bidra med noe nå. Eller kunst. Men jeg er ingen kunstner. Tankene mine er ikke spesielt originale. Jeg ser ikke sammenhenger og paralleller der folk flest bare ser vanlige ting. Jeg ser vanlige ting. Jeg føler meg ikke i stand til å kommentere noe som helst. Dessuten liker jeg å legge meg tidlig. Og jeg har ingen interesse av å provosere folk unødige. Folk har problemer nok allerede. Så det må bli
- 45 vitenskap. En vitenskapelig bragd. En tour de force¹. Det hadde vært det beste. Men selv innen vitenskapen er det ikke lett å se hva som gjenstår. Man vet ikke hva som gjenstår. Hvordan kan man vite det? Man kan ikke ha oversikt over hva man ikke vet. Vi må bare håpe på at heldige assosiasjoner kan bringe oss videre med tid og stunder. Og personlig er mitt eneste håp at jeg er disponert for slike assosiasjoner. Det vet jeg ikke om jeg er.
- 50 Foreløpig ser det tynt ut.

- Jeg ser på menneskenes liv her på jorden som et endeløst stykke gruppearbeid. Oppgaven, formulert i tidenes morgen, er som følger: Grei ut om det dere ser rundt dere. Finn ut hvordan dere på beste måte kan organisere dere og ta naturen i bruk. Beskriv, med deres egne ord, hvordan det er å være menneske. Ta rede på hvordan alt henger sammen og
- 55 hvorfor dere er her. Bruk den tiden dere trenger.

Erlend Loe: *L* (1999), utdrag

¹ tour de force – kraftprøve, stor prestasjon

1. (b)

Vidde

	Reinmosens små blåseinstrument tonar kvelden inn For å høyre det må du bøye kne		Ennå hender det at vi stoggar Ennå hender det 30 at vi høyrer ekko av eit rop
5	Vi er på veg bort alltid på veg bort Tei still, la lavet tale for lavet blir her *		Ennå vågar vi tru at denne milevide handfull av nesten rein luft dette bruspen 35 av gamaldags blånande tiltru aldri skal rivast bort av den avmektige kunnskapens utladning
10	Fram og attende: allting har sin bufardag ¹ Vi må stelle greitt etter oss før vi fer Andre skal kome når vi ikkje lenger kjem		40 aldri bli eit hylande støvgrann i den beinkvite sjokkvinden og alt liv som den siste saueskrotten bortslengd tikkande radioaktiv under bremmen av den nattsvarte soppen *
15	Vi må buhage ² sette i stand: alt som skal bli att når vi kverv *		45 Ennå fer vi her Ennå jagar fjellvinden synene bort Ennå kjenner vi, gjennom alt årstidenes store klokke, eg høyrer deg du gamle tambaks-ur ³ som er
20	Nå har vi hardare steg set djupare spor utslag, fyllingar der fjelle's innvollar ligg lausrivne og opphopa		
25	Vi kan ro høgt over gamle støylar på botnen av eit nytt hav av kraft *		

Frå Paal Helge Haugen: *Vidde* (1991)

¹ bufardag – dag då ein flytter heim frå sætra

² buhage – yste og kinne på sætra (særleg siste ystinga før bufardagen)

³ tambaksur – ur av *tambak*: messing som ser ut som gull